

Προβληματισμοί επί της λειτουργίας του θεσμού των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών (ΣΕΜ)



ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ



ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Δομές και υπηρεσίες
κοινωνικής ένταξης

των υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία:
Χαρτογραφώντας το πεδίο

Η Μ Ε Ρ Ι Δ Α

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης

Θεσμικό πλαίσιο

Το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών θεσμοθετήθηκε με το άρθ. 78 του Ν.3852/2010. Σύμφωνα με αυτό:

- πρόκειται για συμβουλευτικό όργανο με σκοπό την ενίσχυση της ένταξης μεταναστών στην τοπική κοινωνία και γενικά την υπεράσπιση συμφερόντων των υπηκόων τρίτων χωρών σε τοπικό επίπεδο,
- αποτελείται από 5 έως 11 μέλη που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο,

- αφορά προβλήματα μεταναστών που κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια του οικείου δήμου σχετικά με:
 - την ένταξή τους στην τοπική κοινωνία,
 - την επαφή τους με δημόσιες αρχές ή τη δημοτική αρχή,
 - την ανάπτυξη τοπικών δράσεων προώθησης της ομαλής κοινωνικής ένταξης των μεταναστών, και
 - την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν (μέσω συμβουλευτικών υπηρεσιών από τις δημοτικές υπηρεσίες, διοργάνωση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής του τοπικού πληθυσμού).

Οφέλη από τη θέσπιση των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών

- Νέος δημοκρατικός θεσμός προσαρμοσμένος στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.
- Συμμετοχή στα κοινά μιας ευάλωτης κοινωνικής ομάδας.
- Προαγωγή της συλλογικής έκφρασης των υπηκόων τρίτων χωρών.
- Αναγνώριση των μεταναστών από τον τοπικό πληθυσμό ως «συμπολιτών».
- Γνωριμία του τοπικού πληθυσμού με τους μετανάστες με στόχο τη διαφοροποίηση των αρνητικών στερεοτύπων.

Προβληματισμοί σχετικά με το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών

- Δεν υπάρχουν τοπικά οργανωμένοι φορείς μεταναστών.
- Δεν υπάρχει οργανωμένη επαφή των μεταναστών με αποτέλεσμα να μην υφίσταται συνολική αντίληψη των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ομοεθνείς τους.
- Οι εισροές των μεταναστών δεν καταγράφονται, συνεπώς είναι απαραίτητη η καταγραφή των υπηκόων τρίτων χωρών σε κάθε δήμο.
- Διαφορετικότητα τρόπου διαμονής με τόπο εργασίας.

- Δήλωση μόνιμης κατοικίας που λόγω ακριβού ενοικίου να έχει διαφοροποιηθεί.
- Έλλειψη διακριτών κινήτρων για την ενασχόληση Δημοτικών Συμβούλων με τα θέματα των μεταναστών.
- Έλλειψη θεσμικών οργάνων που να εκπροσωπούν τους μετανάστες.
- Μειωμένη συμμετοχή μεταναστών υψηλού επαγγελματικού επιπέδου λόγω φόρτου εργασίας.
- Υφιστάμενη αντίληψη να τίθενται συνήθως τυπικά θέματα που αφορούν κυρίως διαδικαστικά ζητήματα παραμονής και εργασίας των μεταναστών.

- Δυσπιστία των μεταναστών προς τους επίσημους θεσμούς.
- Σε κάθε Δήμο υπάρχουν συγκεκριμένοι παράγοντες που επηρεάζουν τη συγκρότηση των ΣΕΜ, όπως:
 - η πολιτική βούληση των δημοτικών αρχών,
 - η πληθυσμιακή παρουσία των μεταναστών,
 - η βούληση των μεταναστών για συμμετοχή,
 - η πρόθεση του τοπικού πληθυσμού για συνεργασία στην κατεύθυνση αυτή.

Προτάσεις για την ενίσχυση της λειτουργίας των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών

- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται από το Πρόγραμμα ΟΔΥΣΣΕΑΣ του Υπουργείου Παιδείας.
- Εκμάθηση ελληνικής γλώσσας σε μετανάστες από εθελοντές συνταξιούχους φιλόλογους, μέλη των ΚΑΠΗ.
- Διευκόλυνση της αξιοποίησης των κοινωνικών δομών των Δήμων από τους νομίμως διαμένοντες μετανάστες και από τα μέλη των οικογενειών τους.

- Δημιουργία συστήματος απογραφής παιδιών μεταναστών.
- Διευκόλυνση της παραμονής και διασύνδεσης των μεταναστών με την ελληνική πολιτιστική κληρονομιά.
- Ενημέρωση των μεταναστών για το ρόλο των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών.



Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης

Πολιτικός Επιστήμων - Διεθνολόγος

Γενικός Γραμματέας Δήμου Αμαρουσίου

Πρόεδρος Πανελλήνιας Ένωσης Γενικών Γραμματέων

Τοπικής Αυτοδιοίκησης "Κλεισθένης"

Τηλ: 213-2038305/312

Φαξ: [213-2038534](tel:213-2038534)

κιν: 6977712476

E-mail: mchris@maroussi.gr